

ՀԱՅ ԳԵՍԻՄՈՒԹԵԱՅ

ՊԵՐԵՊԵՐ

ՀԱՅԱԿԱՆ ՀԱՅԱԿԱՆ ՀԱՅԱԿԱՆ ՀԱՅԱԿԱՆ

Մանելով իւր գոյութեան 21 տարեցրանը կը մնայ հաւատարիմ իւր նպատակին, որ է այ գրագիտ դասակարգին նպատամատոյց ըլլալ զարգացման ճամքուն վրայ, ներկայացրնելով անոր ազգային եւ օտարազգի գիտնականաց մուաց գեղեցկագոյն եւ այս այս ծաղիկները։ Տարեկան բաժնեգիշին է 15 ֆր. = 6 ռուլ.։

ԳՈՐԾԱԿԱՆ ԽՈԹԻՒՆՔ "ՄՄՈՒՐԵԱՑ ՀՈՆԴԻՍԻ"։

Վրանսա:	Մայր Վանք Միարանոթեամ:
Ա. Պոլս.	Վաճառուն Միարանոթեամ:
ԶՄԴԻՌԱՆԻ,	Վաճառուն Միարանոթեամ:
ԱՅՅՆ,	Վաճառուն Միարանոթեամ:
ՏՐՈՓԱԿՈՒ,	Հ. Համապատ Վ. Համապատ:
ՏՈՒՐ	Պր. Սուարե Մարտիռանեամ:
"	Պր. Միուանդ Լաւանեամ։

ՏՓՂԻՆ Պր. Գ. Գարտանա, գրավանաւ։
ԲԱԸՆԻ Պր. Սուարե Մարտիռանեամ։
ՊԵՏՈՒՐՈՒՐԻ. Պր. Սու. Պ. Մերկարականամ։
ԱՆՁԵՍԱՆԴՐՈՒ. Պրոլ Է. Օհանեամ։
ՌՈՒՏՉՈՒՔ Պր. Գ. Գ. Մազմանեամ։
" Պր. Մտեփան Տերուրեամ։
ԱՄԵՐԻԿԱ (Boston) "Հայունամիքոն յուգ. Խորագրութիւն։

Խ Մ Բ Բ Գ Գ Բ Ի Խ Ե Ս Ե Ն Հ Ա Ս Տ Ե Ն

Rédaction de la Revue „Handess“, Vienne (Autriche) VII Mechitharistengasse 4.

Ե Ն Ա Բ Հ Ա Կ Ա Լ Ո Ւ Խ Թ Ի Խ Ն

Կը յայտնեմ Միաբանութեան խորին շնորհակալութիւնը Մեծարգոյ Պետրոս Վ. Պ. Մովսէսանի ի Լեհանայս, որ համեցաւ մեր Մատենադարանին նուիրել ինտեւեալ Ձեռագիրները Թրիգոր Տաթեւացոյ Քարոզավրը, Փոքրժամանչքը մը եւ երեք Կոնդակ։

Հ. ԲԱՌԻՆԱԲԱՍՍ ՊԻԼՀ ԶԻՒԾԻՆԵԱՆ
Մատենադարանակետ։

ԵԳԻ. ԹԵՐԹԵՐՈՒ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԵՆԵՆ ՀՈՎԱՐՈՒԺ

"Արեւելլ," 1906, թ. 5973—6377.

6191 Մ.-Լ.-Գ.՝ "Գեղարկան գլուխութեազ, զեկութիւն կամուն եղանակը" (6101, 7, 8, 12): 6335 Մ.-Լ.-Գ.՝ "Գ. Վ. Լուսական թրեայցերն մէջ" (36, 37): 6358 Հայ եկեղեցական ճարտարապետութիւնը: 6359 Հայութեա Բառեւ Գեղգեր։

"Բաղմագելլ," 1907, թ. 1:

Ն-Հ-Դ-Պ-Ե-Ն-Ն Հ. Գ.՝ Աղազարութիւններ Փ. Բաւարութիւն պատմաթեան Հ-Ա-Ջ-Ա-Հ Հ. Վ.՝ Արքոց Նշանակութիւնը: Տայէ Հ. Ե.՝ Հայկական հին յագորսութեան եղ մէ: Անգլիան Հ. Ա.՝ Ա-Ն-Վ-Ա-Ն բառին պատմաթիւնը: Տեղ Է.՝ Գ.՝ Աղբամարցոյ Իմ պայքին եղեթառած թիւնեւն Յ.՝ "Քարիկար քառականութիւն մէ Ինչ և կը պատման կայ պէտք է հիմունք եւն: Անձեւսեցն որինակը: Մէր՝" Բարդ, եւ Անզեղը բառերուն նշանակութիւնը: Մէր՝" Առ յա կացաձի արամց: Պառուրին Հ. Ա.՝ Աղազարութիւնը (անձիւ) Հայ եկեղեցայ մէջ: Հայութեան երկրաբանութիւնը՝ գրուած անգլիացի բորժմանը մէ Կորտառունկեան, „Recueil եւն:“

"Թիւզանդին," 1906, թ. 3097—3142:

3100 Զ-Բ-Ի-Ն Տ.՝ "Աներաշխարհն," իր հեղինակէն դիտուան (3104, 8, 3113, 15—30): 3106 Ալոյանեան Ա. Ա. Ա. Արքեպ. Սեւանական Պուռական առաջնորդաց (3110, 18, 19): 3118 Ա-Ն-Ի-Ն Արք. Ի-Ն.՝ Յահորութիւն Պուռական առաջնորդաց (19, 21, 27, 28): 3122 Գ-Ա-Ի-Ն Տ. Ի-Ն.՝ Անահայրական յաշըրութիւնը: 3126 Ս-Ա-Ր-Ի-Ն Ա. Ա.՝ Երկու Խօս Տ. Բ.՝ Ա-Ն-Վ-Ա-Ն գրքի գրեթե առթիւ: Շ-Ա-Կ Ի-Պ-Պ: Վարուալը գիր. — Ծուան Կամ Ծուարկ. — Փամթիկ թէ Բաւթիքը: 3127 Գ-Ա-Ն Մ-Հ Ա. Յ-Յ Հայութ (28, 41): 3131 Պ-Ա-Ր-Ի-Ն Ա. Ա.՝ Ա-Ն-Վ-Ա-Ն, "Մահկամբաժակն գառական թիւնենքներն": 3137 Բ-Ի-Վ Ա.՝ 1906 Քարկան տարին (89): 3138 Բ-Ի-Վ Ա.՝ Հայ եկեղեցին 1906 ապրույն մէջ (40, 42):

"Երկիր," 1906, թ. 37—70:

40 Բ-Ի-Վ Ա.՝ Ա-Ն-Վ-Ա-Ն, "Հայութ պատմութիւնն": 67 Բ-Ի-Վ Ա.՝ Ա-Ն-Վ-Ա-Ն, "Կոռազան Հ-Ա-Ն-Ե-Լ-Ն"

“Ապրիլ” 1906, թ. 1—8:

1. Մերժ-Արտեմոս Լ.՝ Սաղացես ազգաւորութիւնները դաշտականի սլխակատարը բառարանից (2): Բալուստանց Գր.՝ Քանաքեցից Ս.՝ “փոխագործթիւնները” 1. “Ժամանակը ոսկի է.” 2. “Սրբիլ Հերոս, 8.” Այսանցի Յակով: 3 Թաստանանց Յ.՝ Վանցեան, Վայոց պատմութիւն: 5 Թաստանանց Յ.՝ Վանցեան, “Պրոպանի ուղարքութիւնն” (6): 7 Նուուրանց Է.Ռ.՝ ու. Կրիստին, “Ծխականների մէջ: Բալուստանանց Գ.՝ Սեմենկա, “Աւազին գաստակ”:

“Մասզումի Եթեար, 1906, թ. 1507—1697:

- 1611 Թեոդի Ցիկին Արքանուլ: 1661 Յ. Առան †: 1602 Պոլուստան Յ. Գ.՝ Կայսարութիւնապահը: 1614 Տեր-Յ. Յ. Յ.՝ Ենազ Արքեն և իր Կիբը: 1668 Քայլեան Մ.՝ Ամսակացի Հայ կիւն (1664): 1660 Տ. Անդրեասին Եր.՝ Մըրմէռն եւ արդի Պրոտոպաթիւնը: 1675 Հունական Հ. Ա.՝ Եկեղեցական ամուսնութիւնը (77): Գուլումեն Հ.՝ Պաշտի գիւներուն: 1683 Հունիկի մեր հանքերուն արտօգորութիւնները: 1683 Հունիկ Դեղ ի Սայաբար (86, 94):

“Մէմուարի Ալպար, 1906, թ. 4317—4420:

- 4317 Գոյացափոխութեան վարդապետութիւնը: 4320 Էրմէնի գոթօվի էմանութիւնը կէմպչ գէմանը իւ Հայ Հայոցը (— 26): 4326 Արտական Ա.՝ Հայու-Պատիկանի արքեպիսոպը: 4336 Մատուռն Պ.՝ Մայու կրծիւթեամ (36): 4338 Ալեքսա. Ցորենի Սահման արքեպ. Համեն (40—43): 4344 Մարտիրոս:

Ա. Պ.՝ Սամօնէն Եւրոպիա: 4353 Տեր Աւրելիուս Խ.՝ Ս. Աւետարանի գրաբար-աշխարհաբար, մեկնութիւն, այստատափեց Ա.Լ. Ա. Սիրունեան: 4373 Յ. Առն † (74): 4377 Տուցակ անուանց մարանից Զմանուլ: 4383 Պետրոս Է.Փ. Ազարեան † (84—86, 97): 4410 Ա.սեմ. Ա. Հառուն Կարդինալին սկիբը Ոփադրութիւնը (19):

“Աշակ, 1906, թ. 217—286:

- 217 Գումիլյով Լ.՝ Բարօյեան Լ.՝, “Դաստիքը ընդհ. աշխարհագրութեան: 228 Սուրբ-իւն Ա.՝ [Կթ. Հայոց առաջնորդութեան ինդիքը Կոմիտ Ա.Հ.] (29): Բնիք-իւն Գ.՝ Հ. Պոզոս Վրդ. Կահապետան †:

“Աստրիանդակ, 1906, թ. 2097—2399:

- 2153 Կամուրճան Ա.՝ Հարսնիքը Երզնկարի մէջ: 2170 Աւետարանի շիրիմ: 2183 Բուրունդի Գ.՝ Գայուսոս Անդրեասի առեւտան: 2260 Տեր-սբ. Էրե-հի Ցիկին Կապը Վահան (— 62): 2363 Աւետարան Խ.՝ Հոգուց վանը (64): 2296 Մարտիրոս Ա.՝ Ավետարկ Հ. Պառապարի Հայ ժողովարքի վայ (94): 2309 Պարտական Ս.՝ Կին պէտք է գիտայ գետատի աղինի մը: 2326 Թէւրիւնն Ա. Ս. Հայ գերասաններ. (1.) Յ. Ալեքսանեան: 2332 (2.) Զատէւ Հ. Հերիման: 2350 Ալեքսան Յ. Ա.՝ Ժողովարքան երգեր (51, 53): 2345 Աւետարան Յ.՝ Ի՞նչ եղան. Պէտականի մէկ պարտարան էինքն (44): 2354 Աւետարան Ա.՝ Մուշեց եղան: 2355 Աւետարան Ա.՝ Սեբաստիոն արքեպոս: 2391 Կ. Յ. Ի. Վ.՝ Քանի մը ձեռագիրներ:

Բ Ա Տ Բ Ա Ն Հ Ա Ր Ա Վ Ա Կ Ա Կ Ա Ն Օ Ր Ա Շ Ե Ր Շ Ւ

1907 թ.

“Ա Խ Ո Ւ Ռ Ի Ռ Ե Վ Ա Ն Հ Ա Ր Ա Վ Ա Կ Ա Կ Ա Ն Օ Ր Ա Շ Ե Ր Շ Ւ”

Գ Ր Ա Կ Ա Ն Ե Ւ Հ Ա Վ Ա Ր Ա Կ Ա Կ Ա Ն Օ Ր Ա Շ Ե Ր Շ Ւ

ՈՐ ՀՈՅՍ Է ՏԵՍՆԵԼՈՒ ԱՌԱՋԻԿԱՑ ՅՈՒՆՈՒԱՐԻ ՄԷՀ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԱՎՈՂՈՒՈՒՄ

ԺՐԱՇԽԻՐԸ. — 1. Կառավարչական կարգադրութիւններ. 2. Առաջնորդող յօդուածներ.

3. Քրոնիկոն եւ տեղեկութիւններ. 4. Հետագիրներ. 5. Թղթակցութիւններ. 6. Ներքին տեսութիւն.

7. Արտաքին տեսութիւն. 8. Ֆէլիքտոն. 9. Գրական բաժին. 10. Գիւղատնտեսական բաժին.

11. Առողջապահական բաժին. 12. Խառն լրաբեր. 13. Յայտարարութիւններ:

“Ալուհի Ռնննէլ, ունենալու է յատաշախիմական ուղղութիւն եւ ծգտելու է ծառայել ժողովրդի կուլտուրական յառաջադիմութեան եւ նրա տնտեսական շահերին:

Խմբագրութեան անդամներն են՝ Աստրապետ, Լեւոն Մանուկյան. Երդ. Հաւատարմ. Յովի. Տէր-Մարտիրոսնեան:

Մասնակցել խոստացել են նաեւ շատ գրական ոյժեր

Բ Ա Ժ Ա Ն Ո Ր Դ Ա Գ Ի Ն Ե Լ

Ալեքսանդրապոլւմ . . . . . տարեկան 3 րուբ. կէս տարին 2 րուբ. — կոպ.

Ուրիշ տեղերը . . . . . ” 4 ” ” ” 2 ” 50 ”

Արտասահման . . . . . ” 12 ֆր. ” ” ” 7 ֆր.

Սուանձին համարը ամէն տեղ 2 կոպ.

Կարելի վճարել նաեւ ամէն ամիս:

“Ալուհի Ռնննէլ, լրս է տեսնելու ամենայն օր, բացի կիւրակի եւ տօներին յաջորդող օրերից

Խմբագրութեան հասցէն՝ Ալեքսանդրով, Ռեդակութ հայուրիան՝ Արտասահմանից՝

Alexandropol, Rédaction „Akhourian“ (Gencsagel) Հայատարակիչ Կ. ԱՓինենն

Ա.Ր.Ա.Ռ. @

ՎԱԹՈՆԵՐՈՐԴ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

Բազմավիճ, հանդէս հայկական ծեմարանի, նուիրուած Ազգային գիտութեանց, Գեղեցիկ դպրութեանց, հայկական Այժմէութիւններու, կը ներկայացնէ Բանախոսութիւններ և Թողթակցութիւններ՝ Հայոց պատմութեան, մատոնագրութեան, գեղարուսաններու մասին. գրական բաժնին մէջ Քնարերգութիւններ, Թատորերգութիւններ, Վեւուր. նորութեանց բաժնին մէջ տեղեկատութիւններ նորագոյն գրքերու, հանդէսներու, դէպքերու մասին: Իր նպատակն է բարձրացնել հայ ժողովուրդը Գիտութեամբ, Գեղարուսամբ, լիակատար գիտակցութեամբ իր Անցնելովն եւ իր Դարուն: Գինն է ֆր. 10, տոլար՝ 2, րուպլի՝ 4: Դիմել ուստմական թղթակցութեանց համար. „Rédaction de la Revue Bazmavert. բաժանորդագրութեան համար.

„Imprimerie Arménienne“ — St. Lazare VENISE (Italie)

ԲԱՑՎԱԾ Է 1907 Թ. ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԿՐՈՒԹԻՒՆԸ

“ՀԱՍԿԵՐ,”

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԱՄՍԱԳՐԻ

Ամսագիրը լոյս է տեսնում՝ Թիֆլիսում 32—48 երեսանց մնձաղիր գրքովներով նախկին ընդարձակ ծրագրով:

Ամսագիր մէջ ի միջի այլոց լոյս կը տեսնեն — Յովի. Թումանեանի երգերը “Թոշնակներ,,,” Դիմ Հասկերը, (Սուկուչի), Սա. Լիսիցեանի — „Զրոյցներ Հայոց Պատմութիւնից (ակսած Տիգրան Մեծից)”, Խաչատոր Արովեանի կենսագրութիւնը, Քրիստափոր Կոլոմբոս, Պահանջի եւ առաջարկի օրէնքները բայ Արևոլ-Փօրստերի:

Ամսագիրը ունենարու և նաև ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ՝ որ կազմուած կը լինի մանկավարժական գրքերի ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ համար:

Այս գրադարանի մէջ շօշափուած կը լինեն ընտանիկան կրթութեան վերաբերեալ կարեւորագոյն Հարցեր:

Մի առանձին գրքով լոյս կը տեսնեն՝ “ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԽԱՂԵՐ,,.”

ԱԱԺԱՆՈՐԴԱԿԻՆՆ է ճԱՆԱՊԱՐՀԱԿԱՆՈՎ

Տարեկան. ՀԱՍԿԵՐ, մանկական բաժնի	3 ր. մանկավարժ. բաժնով 4 ր. — և.
Կէս տարւանը	1 , 50 կ. . . . . 2 „ — և.
Մէկ ամսւանը	— , 25 „ . . . . . — , 35 „
Պարսկաստանում	3 „ 50 „ . . . . . 4 „ 50 „
Արտասահմանում տարեկան	ինչ Փր. . . . . 8ԱՍՆԵՐԿՈՒ Փր.
Հրատարակութեան սկզբից մինչեւ 1907 թ. վերջը.	6 ր. 50 կ. . . . . 8 ր. 50 կ.

Խմբագրատան հասցէն՝ Թիֆլիս Բնհրութեան փողոց. 25. (Տամաւած Ռեդակուլ յշրուալա „Ասկեր“, կամ TIFLIS (Caucase) Rédaction du journal „Hasker“).

Թիֆլիսում՝ կարել է գրել նաեւ “Գուտտեներերգ, գրախանութում, “Հերմէս, տպարանում եւ “Փարու, կիուկում, իսկ Բագառում” Ըստրուկտուր գրախանութում”:

Խմբագիր-Հրատարակիչ ԿԱԾ. ԼիՍիջեսն